Het klimaat is en blijft robuust en veerkrachtig, ook als Rob ‘angsthype’ Jetten straks weer klimaatminister wordt

Posted on 7 juni 2025 by Arnout Jaspers

Gezien de recente gebeurtenissen is er een flinke kans dat Nederland volgend jaar weer zit opgescheept met een klimaatkoploperskabinet. Reden te meer om op deze plek onze cursus klimaatrealisme weer op te pakken.

Een belangrijke rechtvaardiging voor drastische klimaatmitigatie (het voorkómen van opwarming door de uitstoot van broeikasgassen naar nul terug te brengen) zijn de kantelpunten die mogelijk in het mondiale klimaatsysteem zitten. Het lijkt dan wel, volgens dit narratief, dat circa 2 graden opwarming slechts graduele veranderingen teweeg brengt, zoals iets hetere hittegolven, iets vaker droogtes en heviger stortbuiten, maar voor je het weet ben je met je klimaat een kantelpunt gepasseerd waardoor het hele systeem instort. Dan kom je er niet meer met klimaatadaptatie, zoals zeedijken verhogen of meer regenwater opslaan voor droge

tijden.

Meer bosbranden

Kantelpunt van het jaar 2024 was de AMOC, de warme Golfstroom van de golf van Mexico naar Europa, die plotseling zou kunnen stilvallen, waardoor Europa al over tien jaar in een soort ijstijd terecht zou komen. Dat stilvallen van de AMOC gaat bij nader wetenschappelijk inzien ook niet door, zoals alle aangekondigde kantelpunten tot nu toe.

De media zouden wel eens wat meer aandacht mogen schenken aan 'anti-kantelpunten', eigenschappen van het mondiale klimaatsysteem die juist zelfcorrigerend werken op een verstoring.

Mooi voorbeeld is een onderzoek in PNAS, vorige maand, over het effect van boreale bosbranden (anders dan in de politiek, is 'boreaal' hier een neutrale term voor de noordelijke gebieden in vooral Canada en Siberië). Door de huidige klimaatverandering – opwarming, droogtes, dooi van de permafrost – zijn de bosbranden in dat deel van de aarde ongeveer verdubbeld in omvang.

Bosbranden produceren uiteraard veel rook en fijnstof (aerosolen) dat zich over de hele regio verspreidt. Dat spul, simpel gezegd, reflecteert zonlicht terug de ruimte in en stimuleert wolkenvorming, en wolken reflecteren ook zonlicht terug de ruimte in. Het werkt dus koelend. De huidige klimaatmodellen waarmee prognoses worden gedaan voor de opwarming in de rest van deze eeuw (CMIP6-modellen), houden wel rekening met het effect van aerosolen, maar niet met de toename van aerosolen door meer boreale bosbranden.

Deze onderzoekers hebben nu diezelfde klimaatmodellen een prognose voor de 21ste eeuw laten maken waarbij een extrapolatie van de waargenomen toename wel is meegenomen. Dat dempt de voorspelde opwarming, en niet zo'n beetje ook: over de hele aarde met 12 procent, en in het Arctische gebied met 38 procent. Dat laatste heeft een ingrijpend effect op het verdwijnen van het Arctische zee-ijs in de zomer, wat CMIP6 voorspelt voor 2050: dat gaat in ieder geval deze eeuw niet gebeuren. Waarmee een ander veel gehyped kantelpunt, de 'ijsvrije Noordpool', eveneens van de baan is – wat trouwens louter symbolische betekenis had. Het kan bijna niet anders, of die 38 procent minder Arctische opwarming gaat er ook voor zorgen dat de Groenlandse ijskap heel wat minder snel ijs verliest dan in de huidige

prognoses, maar daar laten de onderzoekers zich niet over uit.

Subtiele verschillen

Ik hoor de verontwaardiging van de klimaatalarmisten al: moeten we nu gaan staan juichen bij een sterke toename van boreale bosbranden die de zon verduisteren met hun rook en roet? Ten eerste: het gaat om subtiele verschillen die met het blote oog niet eens waar te nemen zijn. Bosbranden blijven een zeldzaam verschijnsel, gemeten naar het percentage bos dat jaarlijks afbrandt.

Ten tweede: die toename – dus ook de extra CO2-uitstoot – wordt meer dan gecompenseerd door de afname van bosbranden in de rest van de wereld. Dus de totale CO2-uitstoot door bosbranden neemt af, en de natuur als geheel blijft netto CO2 opnemen, wat de opwarming door onze fossiele CO2-uitstoot ook fors dempt.

Bovendien, afgebrand bos groeit snel weer terug. Wat er in feite gebeurt, is dat de korte koolstofkringloop in de boreale gebieden in een hogere versnelling raakt, zonder dat het totale areaal aan bos per se afneemt. Sterker nog, door de opwarming worden grote gebieden in het hoge noorden voor het eerst geschikt voor bomen en planten, of zelfs landbouw.

Mondiaal 12 procent minder opwarming is, bij de 2 graden opwarming waar we nu op afstevenen, 0,24 graad minder. Is dat veel? Omdat het risico bestaat dat Rob Jetten opnieuw klimaatminister wordt, kan ik het niet laten om hem alvast een paar simpele rekensommen mee te geven voor zijn beleidsvoorbereiding: in 2023 stuurde hij een aanvullend pakket klimaatmaatregelen naar de Tweede Kamer dat Nederland 28 miljard euro ging kosten. Desgevraagd vertelde hij de Kamer dat dit mondiaal 0,000036 graad opwarming ging schelen.

Laten we dit de Jetten-wisselkoers noemen: voor D66 en geestverwante politici is elke graad opwarming minder 770 biljoen euro waard (28 miljard /0,000036). De toename van de boreale bosbranden zorgt voor 0,24 graden minder opwarming, met een Jettense tegenwaarde van 770 x 0,24 = 184,8 biljoen euro (184.800.000.000.000 euro).

Als we voor het gemak aannemen, dat de toename in bosbranden egaal verdeeld is over de circa 15 miljoen vierkante kilometer boreaal land, dan kunnen we eenvoudig uitrekenen met welke oppervlakte Jettens klimaatpakket overeenkomt,

namelijk 2250 vierkante kilometer (28 miljard/184,4 biljoen x 15 miljoen km2). Dat is ongeveer de provincie Limburg.

Robuust en veerkrachtig

Dus elk willekeurig perceel ter grootte van de provincie Limburg, ergens in de onafzienbaar uitgestrekte naaldwouden en toendra's van Siberië, Zweden of Canada, heeft hetzelfde dempende effect op de opwarming van de aarde als Jettens klimaatpakket, en dat gratis en voor niets, sterker nog, als bijproduct van die opwarming zelf.

Deze lichtzinnige rekenkunde in eigen beheer neem ik zelf ook maar half serieus, maar die is altijd nog een stuk beter onderbouwd dan de manier waarop Jetten c.s. de burger wijs proberen te maken dat hun peperdure klimaatbeleid een goede investering is, omdat het tot 2050 alleen al in Nederland 173 miljard euro klimaatschade zou voorkomen.

De conclusie van dit PNAS-onderzoek staat uiteraard los van mijn rekensommen. De serieuze boodschap voor thuis is: het klimaat is robuust en veerkrachtig. Keer op keer blijkt bij nader onderzoek, dat het echt niet als een kaartenhuis in elkaar stort bij de minste of geringste schok van buitenaf. Elke angsthype over een mogelijk kantelpunt is tot nu toe door serieus vervolgonderzoek weerlegd. Zo is het gegaan met het stilvallen van de AMOC, het vrijkomen van gashydraten uit de zeebodem, de zichzelf versterkende ontdooiing van de arctische permafrost en de ineenstorting van de Antarctische en Groenlandse ijskappen.

Sommige mensen zeggen nu zo bang te zijn voor klimaatverandering, dat ze niet eens meer aan kinderen durven te beginnen. Mensen, neem een voorbeeld aan Rob Jetten: die is nu met zijn partner op zoek naar een goedkope draagmoeder.

Wynia's Week *verschijnt drie keer per week****, 156 keer per jaar,*** *met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee?* ***Kijk HIER.*** *Hartelijk dank!*